

## AMADEJOWA

Herb szlachecki. Legenda heraldyczna zapisana przez Długosza w *Rocznikach* wiąże genezę herbu z zamachem Felicjana Zacha na życie króla węgierskiego Karola Roberta. Kazimierz Wielki, królewicz polski, przebywając na dworze węgierskim swojej siostry Elżbiety Łokietkówny, uwiódł Klarę Zach. Oburzony ojciec targnął się na życie króla węgierskiego, za co jego oraz krewnych spotkała kara śmierci. Ocaleni krewniacy Zacha podobno zbiegli do Polski, gdzie przyjęli wspomniany herb. Zagadnieniem tym zajmowali się dwaj wybitni historycy J. Dąbrowski oraz W. Semkowicz.

Herb Amadejowa wyobrażał orełka (orła bez ogona) białego z koroną na głowie i złotym pierścieniem w dziobie w polu czerwonym. Klejnot herbowy nie jest znany. W tej postaci przedstawiają go *herbarze arsenalski* i Marka Ambrożego z Nysy. O znaku rodowym wspominają zapiski sądowe z lat 1417, 1425, 1426, 1447. Ta ostatnia podaje proklame Hamadejowa, natomiast z 1425 r. – mylnie nazwę godła zamiast zawołania – *orełek*. Nie znamy pieczęci średniowiecznych z tym herbem. Jedną z nich, przywieszoną niegdyś do dokumentu z 1433 r., a należącą do Jana Mzurowskiego, opisał kanclerz Jan Zamoyski w szesnastowiecznym inwentarzu archiwum koronnego. Klejnot herbowy nie jest znany.

**Lit.:** Dąbrowski J., *Pochodzenie rodu Amadejów*, Przegląd Polski 46(1912), t. 148, s. 178-195; Semkowicz W., *O pochodzeniu i rozsiedleniu rodu Amadejów w Polsce*, Mies. Herald. 5(1912), nr 9-10, s. 139-143.